

วันที่ 6 พ.ย. 2541
เลขที่ 7369

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 7369
วันที่ 6 พ.ย. 2541 เวลา 11.25

ที่ วว 0100/ 2541

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

และสิ่งแวดล้อม

ถนนพระราม 6 ราชเทวี กท.10400

11/19

13 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ความก้าวหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาลูกค้าได้รับผลกระทบจากโครงการฝ่ายราชินี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาลูกค้าได้รับผลกระทบจากโครงการฝ่ายราชินี จำนวน 100 ชุด 5 ชุด

ตามที่ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากโครงการฝ่ายราชินีที่ร้องเรียนต่อรัฐบาล ขอให้พิจารณาให้ความช่วยเหลือในการจ่ายค่าชดเชยที่ดินที่ได้ยื่นคำร้องไว้แล้วพร้อมกับกลุ่มสมาชิกคนจน แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาคำร้องและที่มีการเรียกร้องเพิ่มเติมขึ้นอีก โดยแยกออกเป็นหลายกลุ่มและให้ยึดถือขั้นตอนการตรวจสอบสิทธิ์ในการรับเงินค่าชดเชยในหลักเกณฑ์เดียวกับที่ได้ดำเนินการให้แก่ราษฎรที่ยื่นคำร้องผ่านสมาชิกคนจน และได้รับเงินค่าชดเชยไปแล้ว ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541 อนุมัติในหลักการให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตรวจสอบสิทธิ์ของราษฎรที่ได้รับผลกระทบของโครงการฝ่ายราชินีให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2532 และ 5 พฤศจิกายน 2539

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้รับรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการตรวจสอบสิทธิ์ของราษฎรดังกล่าว ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. เรื่องเดิมและความเป็นมา

1.1 หลังจากการที่รัฐบาลได้จ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่ราษฎร จำนวน 1,154 ราย ที่เรียกร้องขอรับค่าชดเชยผ่านสมาชิกคนจน (กลุ่มที่ 1) เมื่อวันที่ 7-10 ตุลาคม 2540 ไปแล้ว ราษฎรที่เคยได้ยื่น

/คำร้อง.....

คำร้องผ่านจังหวัดไปแล้วจำนวนประมาณ 1,525 ราย ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน แต่ยังมีได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล (กลุ่มที่ 2) ได้ชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลพิจารณาจ่ายค่าชดเชยให้เช่นเดียวกัน

1.2 ต่อมาในขณะที่ยังดำเนินการให้ราษฎรกลุ่มที่ 2 ไม่แล้วเสร็จได้มีราษฎรรายอื่น ๆ ได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติมขอให้รัฐบาลดำเนินการตรวจสอบและจ่ายเงินค่าชดเชยให้เช่นเดียวกัน โดยมีข้อเรียกร้องในแนวทางการตรวจสอบแตกต่างกัน และราษฎรแยกกลุ่มเรียกร้องเป็นหลายกลุ่มด้วยกัน สรุปได้ดังนี้คือ

1.2.1 ราษฎรกลุ่มที่ 2 บางส่วน (กลุ่มนายประสาน โกยทรัพย์) ได้เข้าร่วมตัวกับสมัชชาเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน (สกก.อ.(1)) ซึ่งมีนายคำตา แคนบุญจันทร์ เป็นแกนนำและเดินทางมาชุมนุมที่บริเวณอำเภอปากช่อง และเรียกร้องให้รัฐบาลแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมัชชาเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน (1) ให้เพื่อดำเนินการพิจารณาคำร้องเรียนของราษฎร โดยเรียกร้องให้พิจารณาจ่ายค่าชดเชยให้โดยมีขั้นตอนและวิธีการเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 ที่รับเงินไปแล้ว และยืนยันที่จะชี้ตำแหน่งแปลงที่ดินของตนเองบนลงระวางภาพถ่ายทางอากาศของกรมที่ดินมาตราส่วน 1:4000 ซึ่งเป็นเอกสารที่ดินใช้ประกอบการออกเอกสารสิทธิ์ แทนการออกเดินสำรวจจริงวัดในพื้นที่จริงตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 11 กรกฎาคม 2532 กลุ่มนี้มีจำนวนผู้ร้องเรียน 693 ราย

1.2.2 ราษฎรกลุ่มที่ 2 อีกบางส่วนซึ่งมิได้เข้าร่วมกับ สกก.อ.(1) และราษฎรที่อ้างว่าได้รับผลกระทบได้ยื่นข้อร้องเรียนเพิ่มเติมผ่าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอและจังหวัด เพื่อให้รัฐบาลตรวจสอบและพิจารณาจ่ายค่าชดเชยให้เช่นเดียวกันโดยได้ยื่นข้อร้องเรียนตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2541 ถึง 14 กรกฎาคม 2541 โดยยึดปฏิบัติตามขั้นตอนตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งสำรวจจริงวัดแปลงที่ดิน และมีจำนวนผู้ร้องเรียนมากที่สุดถึง 13,031 ราย

1.2.3 ราษฎรกลุ่มที่ 2 อีก บางส่วนภายใต้แกนนำโดยนายสวิน นิลเพชร ได้เข้าร่วมกับ สกก.อ.(1) และได้ยื่นข้อเรียกร้องเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2541 และต้องการยึดวิธีการปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1.2.1 กลุ่มนี้มีจำนวนผู้ร้องเรียน 554 ราย

1.2.4 ราษฎรกลุ่มที่ 2 อีกบางส่วนได้เข้าร่วมกับสมัชชาเกษตรกรภาคอีสาน (สกก.) ซึ่งมีแกนนำ คือ นายศักดิ์ กาญจนเสน ได้ยื่นข้อเรียกร้องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ซึ่งรัฐบาลมอบหมายให้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม สกก. และที่ประชุมคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนสมัชชาเกษตรกรภาคอีสานได้มีมติเมื่อ 2 เมษายน 2541 ให้ส่งข้อร้องเรียนของราษฎรที่ยื่นผ่าน สกก. ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (นายพรเทพ เตชะไพบูลย์) ดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไปและได้ยื่นรายชื่อผู้ขอรับค่าชดเชยเพิ่มเติมอีก 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2541 และวันที่ 16 กันยายน 2541 อีกจำนวน 483 ราย ซึ่งการยื่นทั้ง 2 ครั้งนี้ เป็นการยื่นภายหลังวันที่ 24 กรกฎาคม 2541 ซึ่งเป็นกำหนดที่จังหวัดปิดการรับคำร้องครั้งสุดท้ายไปแล้ว และยืนยันยอมที่จะให้ทำการรังวัดแปลงที่ดินของตนเองเช่นเดียวกับข้อ 1.2.2 กลุ่มนี้มีจำนวนผู้ร้องเรียน 474 ราย

1.2.5 ราษฎรกลุ่มที่ 2 อีกบางส่วนได้เข้าร่วมกับสมัชชาลุ่มน้ำมูล (สลม.) ซึ่งมีแกนนำ คือ นายฉลอง น้อยแสง ได้ยื่นข้อเรียกร้องมายังรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม (นายพรเทพ เตชะไพบูลย์) และยื่นเพิ่มเติมอีก 2 ครั้ง (12 มิถุนายน และ 30 มิถุนายน 2541) โดยได้แนบแผนผังแสดงตำแหน่งแปลงที่ดินของตนเอง ซึ่งราษฎรได้จัดทำขึ้นเองบนระวางแผนที่ภาพถ่าย ทางอากาศมาให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานทำการคำนวณเนื้อที่ให้เพื่อนำส่งจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการต่อไป กลุ่มนี้มีจำนวนผู้ร้องเรียนรวม 407 ราย

1.3 เนื่องจากมีกลุ่มแกนนำในการร้องเรียนขอรับค่าชดเชยแยกเป็นหลายกลุ่มและมีการยื่น คำร้องเพิ่มเติมขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่าจังหวัดที่เกี่ยวข้องคือ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดศรีสะเกษ จะได้ประกาศให้ราษฎรมายื่นคำร้องและปิดรับคำร้องไปแล้วก็ตาม แต่ราษฎรก็ใช้วิธีการยื่นคำร้องผ่าน กลุ่มสมัชชาต่าง ๆ แทน จนในที่สุดรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (นายพรเทพ เตชะไพบูลย์) กำหนดวันปิดรับคำร้องสุดท้ายถึงวันที่ 24 กรกฎาคม 2541 โดยให้จังหวัดสุรินทร์ จัดทำประกาศพร้อมแจ้งให้จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดศรีสะเกษทราบ

ดังมีรายละเอียดตามเอกสารประกอบหมายเลข 1

2. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

2.1 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2532 ได้อนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เสนอตามข้อเสนอของกรมชลประทาน ให้จ่ายค่าชดเชยที่ดินให้แก่ราษฎร ทั้งที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มี เอกสารสิทธิ์ ที่อยู่ในเขตหรือนอกเขตสงวนหวงห้ามของทางราชการ โดยได้ครอบครองและทำประโยชน์มาก่อน ที่กรมชลประทานจะเข้าดำเนินการก่อสร้างโครงการชลประทาน โดยมีขั้นตอนให้ชาวรังวัดกรมที่ดินทำการ รังวัดแผนที่แปลงกรรมสิทธิ์ (รว.43 ก.) หรือสำรวจทำแผนที่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินแต่ละราย พร้อมทั้งคำนวณเนื้อที่ให้ตรงกับความเป็นจริงทุกแปลง

2.2 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2539 ได้อนุมัติให้นำมติคณะรัฐมนตรี ตาม ข้อ 2.1 มาอนุโลมใช้กับโครงการของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม

2.3 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2539 ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รับไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงชัดเจนก่อนว่ามี ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากการก่อสร้างโครงการฝายราษีไศล จำนวนกี่ราย พื้นที่เท่าไร ความ เดือดร้อนหรือผลกระทบมีลักษณะอย่างไร เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของทางราชการโดยตรงหรือไม่ อย่างไร แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากการร้องเรียนของราษฎรที่อ้างว่าได้รับผล กระทบจากโครงการฯ ได้ร้องเรียนภายหลังจากที่โครงการได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประกอบกับพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจะเป็นที่สาธารณประโยชน์ป่าบุ่ง-ทาม และเป็นพื้นที่ที่น้ำท่วมถึงในฤดูฝน การทำประโยชน์ ของราษฎรจะเป็นในลักษณะทำนาในบุ่ง-ทาม, เก็บเห็ด, หาหน่อไม้, ไข่มดแดง, เลี้ยงสัตว์ และมีลักษณะใช้

/ประโยชน์.....

ประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้นการตรวจสอบการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแต่ละรายจึงมีข้อขัดแย้งในการเป็นผู้ถือครองและทำประโยชน์

2.4 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541 อนุมัติในหลักการให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตรวจสอบสิทธิของราษฎรผู้ได้รับผลกระทบของโครงการฝายราษีไศลให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2532 และ 5 พฤศจิกายน 2539

ดังมีรายละเอียดตามเอกสารประกอบหมายเลข 1

3. ขั้นตอนและกรอบแนวทางในการดำเนินการตรวจสอบสิทธิ

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานไว้โดยย่อ ดังนี้ คือ

3.1 ในการดำเนินการตรวจสอบสิทธิของผู้ร้องเรียนจะต้องสอดคล้องและเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

3.2 รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการกลาง หรือคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและตัวแทนราษฎร เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้ร้องเรียนทุกกลุ่ม ซึ่งจะมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ที่รัฐบาลมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาเป็นประธาน และจะมีตัวแทนราษฎรผู้ร้องเรียนร่วมเป็นกรรมการด้วยกัน

3.3 ใช้หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบสิทธิ 5 ขั้นตอน เช่นเดียวกับที่ได้เคยดำเนินการมาแล้ว

3.4 จัดทำแผนผังแสดงตำแหน่งที่ดินของราษฎรผู้ร้องเรียนทุกๆ กลุ่มที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน (ระวางแผ่นเดียวกัน) รวมทั้งกลุ่มที่ได้รับเงินค่าชดเชยไปแล้วเพื่อตรวจสอบการทับซ้อน ซึ่งดำเนินการโดยกรมที่ดิน

3.5 ตั้งคณะทำงานอ่านและแปลภาพถ่ายทางอากาศ (ประกอบด้วย กรมแผนที่ทหาร, กรมพัฒนาที่ดิน, กรมป่าไม้, กรมธนารักษ์, กรมที่ดิน และกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน) เพื่อตรวจสอบการครอบครองและการทำประโยชน์ก่อนก่อสร้างโครงการ เนื่องจากพื้นที่ถูกน้ำท่วมไปแล้ว เป็นแนวทางเบื้องต้นให้คณะกรรมการระดับจังหวัดให้ประกอบการพิจารณาสอบสวนสิทธิต่อไป

3.6 คณะกรรมการระดับจังหวัดดำเนินการสอบสวนสิทธิและประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ เพื่อให้มีการคัดค้านภายใน 30 วัน และสรุปเสนอคณะกรรมการกลาง หรือคณะกรรมการร่วมฯ ตามข้อ 3.2 พิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติจ่ายเงินค่าชดเชยต่อไป

ดังมีรายละเอียดตามเอกสารประกอบหมายเลข 3

4. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

4.1 กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับจังหวัดที่เกี่ยวข้องได้ใช้เวลาในการทำแผนผังแปลงที่ดินของราษฎรทั้งที่ราษฎรชี้ตำแหน่งเอง และ

/สำรวจจริงวัด.....

สำรวจรังวัดแปลงที่ดินของราษฎรตามที่ราษฎรนำชี้รังวัดและพร้อมกับคำนวณเนื้อที่แต่ละราย โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2541 จนถึง เดือนกันยายน 2541 สาเหตุที่ต้องใช้เวลานานถึง 9 เดือน ก็เนื่องจากมีคำร้องรวมกันทุกกลุ่ม จำนวน 15,392 ราย และวิธีการแสดงการตรวจสอบของราษฎรแตกต่างกัน ทั้ง ๆ ที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน

4.2 กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้จัดส่งแผนผังของแต่ละระวางที่แสดงตำแหน่งรูปแปลงที่ดินของราษฎรที่ร้องเรียนของทุกกลุ่มรวมทั้งของกลุ่มที่ 1 เท่าที่ได้ดำเนินการไปแล้วรวมทั้งสิ้น 229 แผ่น ให้แก่กรมที่ดิน โดยได้เริ่มทยอยส่งให้แก่กรมที่ดินเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2541 และส่งให้ครบถ้วนเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2541 เพื่อนำไปจัดทำแผนผังรวมจำนวน 115 ระวาง เพื่อนำมาตรวจสอบการทับซ้อน ปัจจุบัน (10 พฤศจิกายน 2541) กรมที่ดินได้ดำเนินการเสร็จบางส่วน และจัดส่งให้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานแล้ว 42 ระวาง จากการตรวจสอบปรากฏว่าที่ดินของราษฎรส่วนใหญ่อยู่นอกอ่าว(อยู่สูงกว่าระดับเก็บกัก 119 ม.รทก.)

4.3 เนื่องจากพื้นที่ที่อ้างว่าได้รับผลกระทบได้ถูกน้ำท่วมไปแล้ว ดังนั้น ในการตรวจสอบการครอบครองและทำประโยชน์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2532 จึงไม่สามารถดำเนินการได้จากการตรวจสอบจริงในสนาม จึงจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลจากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศมาประกอบ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (นายพรเทพ เตชะไพบูลย์) ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่ออ่านและแปลภาพถ่ายทางอากาศขึ้นดำเนินการซึ่งคณะทำงานดังกล่าวจะประกอบไปด้วยหลายหน่วยงานคือ กรมที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กรมแผนที่ทหาร กรมป่าไม้ กรมธนารักษ์ และกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน โดยการอ่านและแปลภาพถ่าย จะดำเนินการเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ในอ่างเก็บน้ำ (ระดับ 119 ม.รทก.)

4.4 แต่เนื่องจากบริเวณพื้นที่ที่ราษฎรยื่นคำร้องขอรับค่าชดเชยครอบคลุมพื้นที่ถึง 115 ระวาง หรือ 460 ตารางกิโลเมตร และมีการแจ้งการครอบครองในพื้นที่เดียวกันเป็นจำนวนมาก คณะทำงานเพื่ออ่านและแปลภาพถ่ายฯ ได้กำหนดแผนการปฏิบัติงานร่วมกันที่ชัดเจน และมีกำหนดแล้วเสร็จ ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดทำแผนผังแสดงการทับซ้อนก็ดี การอ่านและแปลภาพถ่ายเพื่อตรวจสอบการครอบครองการทำประโยชน์ก็ดี จะต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ซึ่งจากการพิจารณาร่วมกันปรากฏว่าจะใช้เวลาทั้งสิ้นจนจบกรรมวิธีในการตรวจสอบ 5 ขั้นตอน และสรุปนำเสนอคณะกรรมการฯ หรือคณะกรรมการร่วมฯ ได้ภายใน 26 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2541 เป็นต้นไป ซึ่งจะครบกำหนดประมาณปลายเดือนมีนาคม 2542

4.5 ขณะนี้กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถจัดส่งระวางแผนผังแปลงที่ดินรวมของราษฎรที่ผ่านการอ่านของคณะทำงานฯ พร้อมรายละเอียดบัญชีรายชื่อราษฎรให้แก่คณะกรรมการระดับจังหวัดไปดำเนินการตรวจสอบสิทธิ์และรับรองสิทธิ์ ตลอดจนประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์ฯ ตามข้อตกลง 5 ขั้นตอน โดยได้จัดส่งไปแล้วจำนวน 18 ระวาง(10 พฤศจิกายน 2541) เป็นจำนวนผู้ร้องเรียนรวมทุกกลุ่ม 3,414 แปลง

4.6 ประธานคณะกรรมการกลุ่มปัญหาเรื่องเชื้อน (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม นายพรเทพ เตชะไพบูลย์) ได้ประชุมกับแกนนำและราษฎรผู้ร้องเรียนกลุ่มต่างๆ ทุกกลุ่ม และได้ชี้แจงตลอดจนกำหนดกรอบระยะเวลาของการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินการ แก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนมีผลในทางปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม มีสาระสำคัญดังนี้

4.6.1 ปิดรับคำร้องครั้งสุดท้ายเมื่อ 24 กรกฎาคม 2541

4.6.2 กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จะใช้เวลา 45 วัน ในการสำรวจจริงวัด ขึ้นรูปแปลงที่ดินของราษฎรแต่ละกลุ่ม ทุกกลุ่มบนระวางแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศของกรมที่ดิน มาตราส่วน 1:4,000 ให้แล้วเสร็จทั้งหมด และนำส่งกรมที่ดินภายใน วันที่ 10 กันยายน 2541 เพื่อจัดทำแผนผังแสดงการทับซ้อนของแปลงที่ดินที่ร้องเรียนร่วมกับแผนผังของกลุ่มที่ 1 (เท่าที่ได้ดำเนินการไป) ซึ่งได้รับเงินค่าชดเชยไปแล้ว

4.6.3 กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จะจัดส่งระวางแผนที่ผ่านการอ่าน และแปลภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบ สิทธิ ของการทำประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี ให้แก่คณะกรรมการระดับจังหวัดไปดำเนินการ ต่อไป โดยเริ่มต้นทยอยส่ง ตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2541

4.6.4 คณะกรรมการระดับจังหวัดจะประกาศผู้มีสิทธิได้รับค่าชดเชย เพื่อให้มีการ คัดค้านภายใน 30 วัน โดยจะเริ่มทยอยประกาศตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2541

4.6.5 คณะกรรมการระดับจังหวัดจะสรุปรายชื่อผู้มีสิทธิชุดแรกเสนอ คณะกรรมการ กลางฯ หรือคณะกรรมการร่วมฯ ได้ประมาณกลางเดือนมกราคม 2542 เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณานุมัติให้ความช่วยเหลือ

4.7 เนื่องจากการเรียกร้องของราษฎรกรณีฝ่ายราชโศก ได้เป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไป ตลอดจนกลุ่มผู้ชุมนุมต่างๆ ได้มาชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลตรวจสอบและจ่ายเงินค่าชดเชยให้โดยเร็ว และได้มีการ กล่าวปราศรัยโจมตีในความล่าช้าในการทำงานของข้าราชการ และความไม่จริงจังในการแก้ไขปัญหาให้แก่ ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากโครงการฯ จึงทำให้มีการเสนอข่าวไปในทางที่ไม่เป็นผลดีต่อการแก้ไขปัญหา ในการนี้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในฐานะประธานคณะกรรมการ กลุ่มปัญหาเรื่องเชื้อน (นายพรเทพ เตชะไพบูลย์) และกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ได้พยายามชี้แจงให้แก่สื่อมวลชน แกนนำและกลุ่มผู้ชุมนุมให้เข้าใจ ในขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถตรวจสอบสิทธิของผู้ร้องเรียนได้ชัดเจนถูกต้อง และเป็นธรรม ตลอดจนปัญหาความยุ่งยากในการดำเนินการ ดังนี้คือ

4.7.1 จัดแถลงข่าวชี้แจงการดำเนินงานของการตรวจสอบสิทธิของผู้ร้องเรียนเป็น จำนวนหลายครั้ง ทั้งที่เป็นการจัดแถลงข่าวโดยตรงและแถลงข่าวภายหลังการประชุมเจรจา

4.7.2 ออกแถลงการณ์ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินการ 2 ฉบับ

/4.7.3 ชี้แจง.....

4.7.3 ชี้แจงข้อเท็จจริงทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2541 ในรายการกรองสถานการณ์ โดยนำแผนผังระวางที่ดินที่แสดงตำแหน่งแปลงที่ดินของราษฎรผู้ร้องเรียนทุกๆ กลุ่มประกอบในการชี้แจงเพื่อให้เกิดความชัดเจนด้วย

4.7.4 สำหรับกรณีที่มีการประชุมเจรจาระหว่างรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม(นายพรเทพ เตชะไพบูลย์) กับแกนนำของสมัชชาเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน(1) เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2541 ที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีราษฎรมาประชุมเป็นจำนวนมากและได้เกิดเหตุการณ์ที่เผชิญหน้ากันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มารักษาดำเนินการกับกลุ่มผู้ชุมนุม จนมีผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งสองฝ่าย โดยมีผู้ชุมนุมหญิงคนหนึ่งอ้างว่าได้รับบาดเจ็บจนแท้งบุตรนั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงกับแพทย์ผู้ตรวจอาการแล้วปรากฏว่าไม่มีการตั้งครรภ์ หรือมีอาการแท้งบุตร ตกเลือดตลอดจนไม่ปรากฏร่องรอยบาดแผลฟกช้ำภายนอกแต่อย่างใด ทั้งนี้ กรมตำรวจได้แถลงข่าวต่อสื่อมวลชนไปแล้วเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2541

ดังมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบหมายเลข 4 และ 5

5. ปัญหาอุปสรรค

5.1 การพิสูจน์สิทธิ์การครอบครองที่ดิน ซึ่งมีตำแหน่งที่ดินทับซ้อนกันระหว่างราษฎรที่รับเงินค่าชดเชยไปแล้ว (กลุ่มที่ 1 ยื่นผ่านสมัชชาคนจน) กับราษฎรที่ร้องเรียนในครั้งนี้อยู่ ไม่สามารถชี้ชัดลงไปได้เนื่องจาก

5.1.1 ราษฎรที่ได้รับเงินไปแล้วและมีแปลงทับซ้อนแต่ไม่มาให้ข้อมูลแก่ทางราชการ

5.1.2 ราษฎรที่ได้รับเงินไปแล้วบางราย แจ้งพื้นที่ครอบครองมากเกินไปเกินความจริงกว่าที่ตนเองครอบครองอยู่ โดยแจ้งล้ำเข้าไปในพื้นที่ของราษฎรกลุ่มที่ 2 เป็นจำนวนหลายรายในแปลงที่ดินเดียวกัน และทุกรายเป็นผู้ครอบครองที่ดินในบริเวณดังกล่าวบางส่วนจริง และได้รับผลกระทบจากการกักเก็บน้ำที่ระดับ 119 ม.รทก. ซึ่งจะต้องให้ราษฎรกลุ่มที่ 1 ลดพื้นที่ลงและส่งเงินค่าชดเชยที่ได้รับไปแล้วบางส่วนคืน

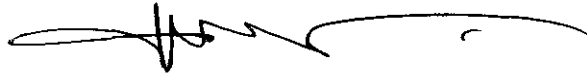
5.2 เนื่องจากราษฎรที่ร้องเรียน ในเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในกลุ่มที่ 1 จำนวน 415 ราย และได้รับเงินค่าชดเชยรวม 180,720,000 บาท ไปเรียบร้อยแล้วโดยที่ยังมิได้แสดงตำแหน่งที่ดินที่ตนเองครอบครอง ซึ่งจังหวัดสุรินทร์ โดยอำเภอรัตนบุรีแจ้งให้ราษฎรกลุ่มที่ 1 เข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดนัดหมายวันที่จะลงตำแหน่งแปลงที่ดินที่ตนเองครอบครองตามหนังสือของอำเภอรัตนบุรี ที่ สร.0618/1853 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 แต่ไม่มีผู้ใดมาแจ้ง

อย่างไรก็ตาม ประเด็นปัญหาอุปสรรคทั้ง 2 ข้อนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาหาแนวทางแก้ไข โดยหารือกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตรวจสอบสิทธิ์ต่อไป

/กระทรวง.....

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นสมควรรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการตรวจสอบสิทธิของราษฎรผู้ร้องเรียนว่าได้รับผลกระทบจากโครงการฝ่ายราชโศกให้คณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรเทพ เตชะไพบูลย์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ประธานคณะกรรมการกลุ่มปัญหาเรื่องเขื่อน

รองประธานกรรมการคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการ

และผู้แทนสมาชิกเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน(1)

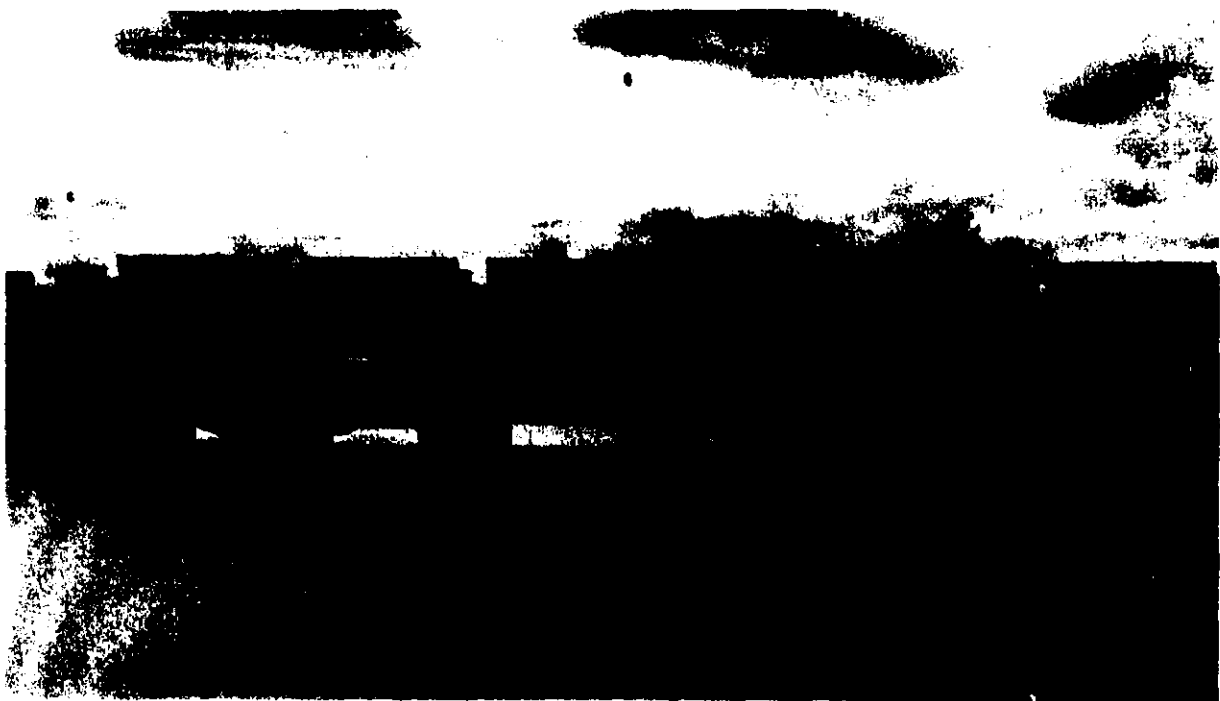
สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

โทร 2465147

โทรสาร 2488261

๑๙/๑๙
(๑๙๘๖)

รายงานความก้าวหน้า
ในการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษที่ได้รับผลกระทบ
จาก
โครงการฝายราษฎร์ไศล

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม